

РЕШЕНИЕ

№ 301

гр. Шумен, 18.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ШУМЕН, IX-И СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Димитър П. Димитров

при участието на секретаря Татяна Б. Т.а
като разгледа докладваното от Димитър П. Димитров Гражданско дело № 20213630102751 по описа за 2021 година

Производството е образувано по искова молба от „МБАЛ-Шумен“ АД гр. Шумен, против Н. СТ. СТ. от гр. Шумен, с която са предявени обуславящ иск, с правно основание чл. 234 КТ вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД, за присъждане на разходи, в размер на 12 767,06 лв., извършени от ищеца по договор за повишаване квалификацията, поради частично неизпълнение от страна на ответника на задължението да работи при ищеца за срок от 5 години след придобиване на специалност „Кардиология“, ведно със законната лихва върху сумата от датата на исковата молба - 14.10.2021 г. до окончателното плащане, първоначално, обективно, кумулативно съединен с обусловен иск с правно основание чл. 86 ЗЗД и цена 1865.41 лв. - мораторна лихва върху сумата от 12 767,06 лв., за периода от 05.05.2020 г. до 12.10.2021 г..

Ищецът обосновава исковата си претенция твърдейки, че на 19.02.2015 г. сключили с ответника Трудов договор № 25/19.02.2015 г., за длъжност: лекар - специализант, специалност „Кардиология“ и място на работа: Второ вътрешно отделение - база за обучение. На 20.02.2015 г. страните сключили Споразумение, с което ответникът поел задължение да се обучава /практически и теоретично/, с цел да придобие специалност „Кардиология“ в

МУ - Варна, като за срока на специализацията „МБАЛ - Шумен“ АД поел задължението да проведе практическото обучение в база за специализация. Ответникът се задължил, считано от датата на придобиване на специалността, да продължи да работи при ищеца за срок от 5 години, като при неизпълнение се задължил да плати обезщетение от 20 000 лв.. От назначаването му на работа на 20.02.2015 г. до 31.12.2019 г., в продължение на 35 месеца, ищецът организирал практическото обучение на ответника като възложил на ръководител изработване на учебен план на специализанта и платил за това общо 8 925 лв., както и платил на трети лица обща сума в размер на 4 754 лв., както следва: а) на „МБАЛ „Национална кардиологична болница“ ЕАД, София - 432 лв., по фактура *****/31.05.2019 г.; б) на „МБАЛ „Света Марина“ ЕАД, гр. Варна, ЕИК 103562052: 1275 лв. - по фактура 4000009389/26.02.2018 г.; 2295 лв. - по фактура 4000010514/05.10.2018 г.; 1020 лв. - по фактура 4000010767/20.11.2018 г.; 547, 83 лв. - по фактура 4000011143/28.01.2019 г.. През този период ищецът платил трудово възнаграждение на ответника общо 74 604,78 лв., а за периода на отпуск за държавния изпит от 16.09.2019 г. до 28.10.2019 г., положен успешно на 04 и 05.12.2019 г., му платил и сумата от 1 705,37 лв. От 01.01.2020 г. на ответника били признати права по придобитата специалност. На 01.04.2020 г. ответникът подал 30-дневно предизвестие за прекратяване на трудовия договор, на основание чл. 326 КТ. В този смисъл ищецът твърди, че ответникът работил като специалист - кардиолог 4 месеца: от 01.01.2020 г. до 01.05.2020 г., поради което неизпълнението по договора било 4 години и 8 месеца или 56 месеца. На 04.05.2020 г. ищецът предявил Покана за плащане на договореното обезщетение при неизпълнение на трудовия договор - сумата от 20 000 лв., но ответникът отказал да я получи. Твърди се, че общите разходи, направени от ищеца за обучението на ответника (теоретично и практично), били в размер 12 767,06 лв.. Моли съдът да постанови решение, с което ответникът да бъде осъден да плати, сумата 12 767,06 лв. за частично неизпълнение на чл. 4 от Споразумението от 20.02.2015 г., сключено между страните, ведно със законната лихва от датата на исковата молба - 14.10.2021 г. до окончателното плащане и сумата от 1 865.41 лв. - мораторна лихва върху главен дълг от 12 767,06 лв., за периода 05.05.2020 г. до 12.10.2021 г.. Претендира разноски.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът, чрез процесуален представител,

подава писмен отговор на исковата молба. Намира исковете за допустими, но неоснователни. Счита, че не е сключвал с ищеца трудов договор или споразумение по чл. 234 КТ, представляващо договор за повишаване на квалификация или за преквалификация. Възразява, че ищецът бил изправна страна като твърди, че бил недобросъвестен и в неизпълнение на сключения между страните Трудов договор, като не бил изпълнил задълженията си по т. 11 от същия - да му осигури присъствие в друго лечебно заведение за частите от учебната програма, които базата за обучение не можела да проведе и за предвиденото теоретично обучение, както и не му осигурявал реално присъствие на практичните модули в УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД гр. Варна, МБАЛ „НКБ“ ЕАД гр. София и на теоретичното обучение в МУ - Варна, тъй като в действителност по същото време бил на работа по график при ищеца и било невъзможно да присъства на двете места едновременно. Счита, че с успешното полагане от негова страна на държавния изпит за специалността на 04-05.12.2019 г. изпълнил задължението си. Намира, че договореното в клаузата на чл. 4 от сключения между страните на 20.02.2015 г. Споразумение, като ограничаваща свободното право на труд, избор на професия и място на работа, е в противоречие с чл. 48, ал. 1 КРБ, както и с императивните разпоредби на чл. 66, ал. 2 и чл. 8, ал. 4 КТ, тъй като с нея се установявали по-неблагоприятни за работника условия, включително и отказ от права под страх от финансова санкция. Намира искането на ищеца за плащане на пълния размер на направените от него разходи към трети лица за прекомерни и неоснователни и оспорва начина на изчисляване от ищеца на претендираната сума. Алтернативно в случай, че съдът намери исковете за основателни, иска да бъдат уважени до размера на реално доказаните разходи. Намира размера на адвокатското възнаграждение на процесуалния представител на ищеца за завишено и моли да бъде намалено съобразно реално доказания размер на претенциите. Претендира разноски.

В открито съдебно заседание страните, чрез процесуалните си представители, ищецът поддържа исковата молба, ответника отговора.

Въз основа на събраните по делото доказателства, преценени в съвкупност и поотделно, ШРС – девети състав прие за установено от фактическа страна следното:

По силата на Трудов договор № 25/19.02.2015 г. /л. 8/, между страните

възникнало трудово правоотношение, с което ответникът поел задължение да работи при ищеца, на длъжност „Лекар, специализант - специалност „Кардиология“, Второ вътрешно отделение - база за обучение“ до датата на придобиване права на специалист, но не по-късно от една година от допускане до държавен изпит, с основно месечно възнаграждение в размер на 884,00 лв., на пълно работно време - 8 часа и основен платен годишен отпуск по реда на чл. 155 КТ в размер на 20 работни дни, както и уговорен по-голям размер платен годишен отпуск съгласно чл. 156а КТ и регламентиран в КТД, при договорен срок на предизвестие по реда на чл. 326 КТ. С Допълнително споразумение от 04.01.2016 г. /л. 9/, Допълнително споразумение от 29.12.2017 г. /л. 10/, Допълнително споразумение от 30.12.2019 г. /л. 11/ и Допълнително споразумение от 28.02.2020 г. /л. 12/ основно месечно трудово възнаграждение на ответника е увеличено съответно на 950 лева; 987 лева; 1300 лева и 1375 лева. От приета и неоспорена Служебна бележка /л. 21/ се установява, че за периода 20.02.2015 г. до 31.12.2019 г. са начислени и изплатени на ответника трудови възнаграждения в общ размер 74 604,78 лв.. На 20.02.2015 г. страните сключили С споразумение /л. 13/, с което служителят поел задължението да се обучава /практически и теоретично/ и да придобие специалност „Кардиология“ в МУ - Варна, като практическото обучение следвало да се провежда в базата на специализацията на „МБАЛ-Шумен“ АД, а теоретичното - в МУ Варна. Служителят се задължил да продължи да работи в „МБАЛ - Шумен“ АД за срок от 5 /пет/ години, считано от датата на придобиване на специалността – чл. 2, като ако не завърши обучението поради зависещи от него причини или прекрати трудовия си договор преди изтичане на този срок дължи обезщетение в размер на 20 000 /двадесет хиляди/ лева – чл. 4. Със Заповед № 45/20.02.2015 г. /л. 14/ за ръководител на ответника-специализант е определена д-р П.И.В. – началник Второ вътрешно отделение, като бил изготвен „Индивидуален план за обучение за придобиване на специалност „Кардиология““, съгласно утвърдена единна учебна програма по Наредба № 1/2015 г. на МЗ /л. 15/ От Справка /л. 54/ се установяват модулите, структурите, продължителността и периодите за изпълнение на индивидуалния учебен план на ответника, като част от практическото обучение е проведено от ищцовото дружество, което съгласно Заповед на МЗ № РД-17-74/03.06.2016 г. /л. 56/ е акредитирано за срок от четири години за практическо обучение по различни специалности в това

число и за следдипломно обучение на магистър – лекари за придобиване на специалност „Кардиология“ – т. 3.3. С Договор от 01.02.2017 г. /л. 25/ ищецът „МБАЛ - Шумен“ АД възлага на „МБАЛ „Света Марина“ ЕАД - гр. Варна, за срок от една година, практическото обучение на специализанта Н. СТ. СТ. по раздели или модули от учебната програма по специалностите, които не могат да бъдат изпълнени в лечебното заведение на възложителя, за което последният се задължил да плати месечно възнаграждение в размер на 50 % от актуалната към периода на провежданото обучение месечна минимална работна заплата. С Допълнително споразумение между „МБАЛ - Шумен“ АД и „МБАЛ „Света Марина“ ЕАД - гр. Варна /л. 31/ периодът на обучение по модул „Ехокардиография“ на ответника е продължен с пет месеца /от 19.02.2018 г. до 19.07.2018 г./, като възнаграждението за целия период е договорено на 1 275.00 лева. Съгласно Фактура 4000009389/26.02.2018 г. /л. 44/ и Платежно нареждане /л. 44/, на УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД, за обучение на д-р Н. С., от ищеца, е платена сумата 1275 лв. С Допълнително споразумение между „МБАЛ - Шумен“ АД и „МБАЛ „Света Марина“ ЕАД - гр. Варна към договор за практическото обучение на специализанта Н. СТ. СТ. /л. 33/ периодът на обучение по модул „Ехокардиостимулация“ е продължен с един месец /от 30.07.2018 г. до 30.08.2018 г./, като възнаграждението за целия период е договорено на 255.00 лева. Съгласно Фактура 4000010514/05.10.2018 г. /л. 46/ и Платежно нареждане /л. 47/, на УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД, за обучение на д-р Н. С., от ищеца, е платена сумата 255 лв. С Допълнително споразумение между „МБАЛ - Шумен“ АД и „МБАЛ „Света Марина“ ЕАД - гр. Варна към договор за практическото обучение на специализанта Н. СТ. СТ. /л. 35/ периодът на обучение по модул „Инвазивна кардиология“ е продължен с три месеца /от 07.09.2018 г. до 07.12.2018 г./, като възнаграждението за целия период е договорено на 765.00 лева. Съгласно Фактура 4000010767/20.11.2018 г./л. 48/ и Платежно нареждане /л. 49/, на УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД, за обучение на д-р Н. С., от ищеца, е платена сумата 765 лв. С Допълнително споразумение между „МБАЛ - Шумен“ АД и „МБАЛ „Света Марина“ ЕАД - гр. Варна към договор за практическото обучение на специализанта Н. СТ. СТ. /л. 37/ периодът на обучение по модул „Кардиохирургия“ е продължен с два месеца /от 12.12.2018 г. до 12.02.2019 г./, като възнаграждението за период от 12.12.2018 г. до 31.12.2018 г. е договорено на 164.52 лева. за период от 01.01.2019 г. до

12.02.2019 г. - на 400.00 лева. Съгласно Фактура 4000011143/28.01.2019 г. /л. 51/ и Платежно нареждане /л. 52/, на УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД, за обучение на д-р Н. С. от ищеца, е платена сумата 547.83 лв. С Допълнително споразумение от 13.03.2019 г. към договор № 142/15.09.2018 г., /л. 23/ ищецът между „МБАЛ - Шумен“ АД възлага на „МБАЛ „Национална кардиологична болница“ ЕАД гр. София да проведе за период два месеца - от 18.03.2019 г. до 18.05.2019 г., практическото обучение на специализанта Н. С. Т. по модул „Електро физиология“, като се задължил да плати сумата 216.00 лв. Съгласно Фактура *****/31.05.2019 г. /л. 42/ и Платежно нареждане /л. 43/, на МБАЛ „НКБ“ ЕАД - гр. София, за практическо обучение на д-р Н. С., от ищеца, е платена сумата 216.00 лв. Съгласно Молби от 19.08.2019 г. /л. 40/ и от 24.09.2019 г. /л. 39/ на ответника са разрешени отсъствия за явяване на държавен изпит съответно от 16.09.2019 г. до 30.09.2019 г. – 10 дни и от 01.10.2019 г. до 28.10.2019 г. – 20 дни. От приета и неоспорена Справка /л. 41/ се установява, че за периода 16.09.2019 г. до 28.10.2019 г. от работодателя е платена сумата 1705,37 лв., от която 1432.84 лева – възнаграждение и 272.53 лева - осигурителни вноски. От Уверение изх. № 106-3022/17.12.2019 г. по описа на Медицински университет – Варна /л. 19/ се установя, че на 04 и 05.12.2019 г. ответникът издържал успешно изпита за специалност „Кардиология“ и е придобил права от 01.01.2020 г. С Предизвестие вх. № 1135/01.04.2020 г., по описа на МБАЛ - Шумен АД /л. 53/ ответникът уведомява работодателя, на основание чл. 326 КТ, че след изтичане на договорения /или законовия/ срок от 30 дни прекратява трудовото правоотношение. С Покана от 04.05.2020 г. /л. 20/, във връзка с отправеното предизвестие за прекратяване на трудовото правоотношение, ищецът е поканил ответника в срок до 11.05.2020 г. да плати обезщетение от 20 000 лв., като е отбелязано, че последният отказал да я получи, което е удостоверено с подписи на двама свидетели. Ответникът е представил Касов бон от 05.04.2020 г. /л. 73/ за закупен предпазен шлем за многократна употреба на стойност 20.50 лв.; Платежно нареждане от 12.04.2019 г. /л. 74/ за преведена от Н. С. Т. на МУ – Варна сумата 31.73 лв., с посочено основание „теоретично обучение, специализация по кардиология“; Поръчка № 750/31.03.2020 г. /л. 75/ за стандартна хирургична престилка и калцуни за еднократна употреба на обща стойност 64 лв. пратени от „Медикалпарк“ ЕООД и предадени на Н.С. в офис на „Еконт“ и Работни месечни графици /л.

77-81/ От ангажираните гласни доказателства, посредством разпит на свидетелите д-р М.Н. А. и д-р Н.П. Т., в служебна ангажираност при ищцовото дружество, кредитирани, при условията на чл. 172 ГПК, с оглед евентуално заинтересованост от изхода на делото, се установява, че ръководител на специализацията на ответника била д-р П.П. - кардиолог и завеждащ кардиологично отделение, а обучаващи били д-р М.С. и д-р Н.. Според свидетелите ищецът получил много добра теоретична и практическа подготовка. Бил уважаван от колегите, възпитан и коректен. В показанията си свидетелят Г.К. Н.-С.а /съпруга на ответника/, кредитирани, при условията на чл. 172 ГПК, с оглед евентуално заинтересованост от изхода на делото, твърди, че по време на специализацията на съпруга ѝ не му било разрешавано да е ползва ученически отпуск, а само редовен платен годишен отпуск и по тази причина не можел да ползва отпуск за почива през лятото, с което ощетявал семейството си. Твърди, че по време на Ковид пандемията му се налагало сам да си купува лични предпазни средства. Тези твърдения се опровергават от свидетелските показания на д-р А. и д-р Т., според които на работещите лекари при ответното дружество не им се е налагало сами да си купува лични предпазни средства във връзка с Ковид пандемията. Свидателят д-р Т. – Зам. изпълнителен директор, твърди, че на ответника не му отказван ползването на отпуск независимо дали редовен или за обучение, което се потвърждава от показанията на свидетелят д-р Х.Д.Д. – бивш служител при ищеца, който също е бил специализант, според които по време на обучението не му е отказван отпуск било то ученически или редовен. Според заключението на допуснатата по делото ССЧЕ в периода от 20.02.2015 г. до 01.05.2020 г. ищцовото дружество е платило на ответника брутно трудово възнаграждение, плюс суми за СБКО, в размер на 84 821.52, от които лични осигурителни вноски и ДДФЛ в размер на 18 496.81 лева и получена нетна сума от 66 441.31 лева. Общата сума платена за обучението на ответника от ищцовото дружество към трети лица е в размер на 3058,83 лв., от които 216 лв. към Национална кардиологична болница София и 2842.83 лева към УМБАЛ „Св. Марина“ гр. Варна, като за определяне на разходите е ползвана методика съобразно Наредба № 1/22.01.2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването. Общата продължителността на проведеното обучение само в МБАЛ Шумен е била 35 месеца, като за целия период от 20.05.2015 г. до 24.01.2018 г. дължимата от ответника на ищцовото

дружество сума за практическото обучение е в размер на 6 609.16 лева, но според заключението в договора между страните липсва сума или методика за определяне на стойността на месечното обучение проведено от работодателя. Размерът на законната лихва за периода от 05.05.2020 г. до 12.10.2021 г. върху сумата от 6609.16 лева и платената на трети лица сума в размер на 3 058.83 лева за проведеното практическо обучение на д-р Н. СТ. СТ. е в размер на 1388.43 лева изчислена на годишна база от 360 дни.

Представени са и други неотносими към правния спор писмен доказателства.

Съдът, въз основа на установеното, като съобрази становищата на страните и нормативните актове, регламентиращи процесните отношения, преценени поотделно и в съвкупност, извежда следните правни изводи:

Обуславящият иск е за присъждане на разходи в размер на 12 767,06 лв., извършени от ищеца във връзка с обучение за повишаване квалификацията, дължими поради частично неизпълнение от страна на ответника задължението да работи при работодателя за срок от 5 години след придобиване на специалност „Кардиология“. Основателността на иска е предпоставена от установяване, при условията на пълно и главно доказване, от ищеца: наличие на валидно трудово правоотношение между страните, както и валиден договор за повишаване квалификацията на ответника, в това число: специалността, по което е поел задължението да се обучава, мястото, формата и времето на обучението, финансовите, битовите и други условия за времето на обучението; основанието, от което произтича претендираното обезщетение /наличие на валиден договор /клауза от договор/ за обезщетение поради неизпълнение/; настъпването на предпоставките за плащане на обезщетение поради неизпълнение, в това числа и размера на претенцията.

От приетите по делото доказателства се установява, че между страните са сключени два отделни договора: Трудов договор № 25/19.02.2015 г. и Споразумение от 20.02.2015г. Трудовият договор № 25/19.02.2015 г. е със срок за изпитване до шест месеца, считано от 20.02.2015 г., уговорен в полза на работодателя, който не е бил прекратен до изтичане на срока, поради което на основание чл. 71, ал. 2 КТ се смята за окончателен. В Трудовия договор, както и в Допълнителното споразумение от 04.01.2016 г. и Допълнителното споразумение от 29.12.2017 г., с които се актуализира трудовото

възнаграждение, е посочено, че ответникът е с образование: „висше-магистър-лекар без специалност“, докато в Допълнителното споразумение от 30.12.2019 г. - че е с образование: „висше-медицина, със специалност - кардиология“. По този договор, както и посочените допълнителни споразумения, за периода 20.02.2015 г. до 31.12.2019 г., са начислени и изплатени на ответника трудови възнаграждения в общ размер 74 604,78 лв.. Следователно по трудовия договор работодателят е плащал дължимото трудово възнаграждение, както и осигуровките, които са за негова сметка, като е отчел придобитата след успешно издържан на 04 и 05.12.2019 г. изпит по специалност „Кардиология“. Твърдението, че ищецът не бил изпълнил задълженията си по т. 11 от Трудовия договор, е неоснователно. С клаузата на чл. 11 от Договора Работодателят се задължил за нещо допълнително: да осигури присъствието на специализанта в друго лечебно заведение за частите от учебната програма, които базата за обучение не може да проведе и за предвиденото в учебната програма теоретично обучение. В изпълнение на така поетото задължение „МБАЛ - Шумен“ АД възлага на „МБАЛ „Света Марина“ ЕАД - гр. Варна и на „МБАЛ „Национална кардиологична болница“ ЕАД гр. София да проведат практическото обучение на специализанта Н. СТ. СТ. по раздели или модули от учебната програма по специалностите, които не могат да бъдат изпълнени в лечебното заведение на възложителя, за което, съгласно заключението на допуснатата по делото ССЧЕ, е платил общо 3058,83 лв., от които 216 лв. към Национална кардиологична болница София и 2842.83 лева към УМБАЛ „Св. Марина“ гр. Варна. През периода 20.02.2015 г. - 31.12.2019 г. на ответника, по негово искане, периодично е разрешавано ползването на полагаем платен годишен отпуск, както и отпуск за явяване на държавен изпит съответно от 16.09.2019 г. до 30.09.2019 г. – 10 дни и от 01.10.2019 г. до 28.10.2019 г. – 20 дни, като за периода 16.09.2019 г. до 28.10.2019 г. му е платена сумата 1 705,37 лв., от която 1 432.84 лева – възнаграждение и 272.53 лева - осигурителни вноски. От гласните доказателства /показанията на свидетелите Н.П. Т. и Х.Д.Д./, които съдът намира за обективни и логични, се установява, че на ответника не му е отказвано ползването на отпуск независимо дали редовен или за обучение. От ответника не бе представено нито едно доказателство, което да подкрепя твърдението, че работодателят не му осигурявал реално присъствие на практическите модули в УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД гр. Варна и МБАЛ

„НКБ“ ЕАД гр. София, както и на теоретичното обучение в МУ – Варна, а от приетите по делото писмени доказателства се установява, че поисканите от него отпуски са му разрешавани. В тази връзка съдът не кредитира показанията на свидетеля Г.К. Н.-С.а /съпруга на ответника/, според които по време на специализацията на съпруга ѝ не му било разрешавано да е ползва ученически отпуск, а само редовен платен годишен и по тази причина не можел да ползва отпуск за почива през лятото, с което ощетявал семейството си, както с оглед евентуално заинтересованост от изхода на делото, така и с оглед че тези твърдения са косвени. Възражението, че работодателят не бил осигурил пред периода на договора здравословни и безопасни условия на труд също е неоснователно доколкото се опровергават от гласните доказателства и не се подкрепят от представените от ответника писмени доказателства – Касов бон от 05.04.2020 г. за закупен предпазен шлем за многократна употреба на стойност 20.50 лв. и Поръчка № 750/31.03.2020 г. за стандартна хирургична престилка и калцуни за еднократна употреба на обща стойност 64 лв. пратени от „Медикалпарк“ ЕООД и предадени на Н.С. в офис на „Еконт“, са разходи извършени след подаване на предизвестие по чл. 326 КТ. В този смисъл възражението на ответника, че работодателят не бил изправна страна и в неизпълнение на сключения между страните договор, съдът намира за неподкрепено от събраните по делото доказателства.

Споразумението от 20.02.2015 г. е договор по смисъла на чл. 234, ал. 1, предл. 1 КТ, за повишаване квалификацията на ответника. Съгласно разпоредбата на чл. 234, ал. 2 КТ с договора за квалификация се определят професията и специалността, по която работникът или служителът ще се обучава, мястото, формата и времето на обучението, финансовите, битовите и други условия за времето на обучението. В разпоредбата на чл. 234, ал. 3 КТ е предвидено, че страните по договор за повишаване квалификацията могат да уговорят задължение на работника или служителя да работи при работодателя за определен срок, но не за повече от 5 години и отговорност при незавършване на обучението, както и при неизпълнение на задълженията по предходната точка. Целта на разпоредбата на чл. 234, ал. 3 КТ е чрез работа в определения с договора срок да се компенсират разходите, които работодателят е направил за обучение. Неизпълнението на това задължение води до съответните санкционни последици, а именно – възстановяване на сумата за обучение платена от работодателя, респ. пропорционална част от

нея, съответстваща на срока на изпълнението. В процесния случай Споразумението от 20.02.2015 г. е обусловено от трудовото правоотношение, възникнало по силата на Трудовия договор № 25/19.02.2015 г., но не е трудово, а се урежда от гражданското право. Затова по отношение на въпросите, свързани с неговото изпълнение и последици от изпълнението, приложими са общите правила за договорите, включително и свободата на договарянето. В този смисъл относно отговорността при изпълнение на това Споразумение следва да се прилага гражданският закон. С разпоредбата на чл. 234, ал. 3, т. 1 КТ нормативно е регламентиран само максималният срок, за който служителът се задължава да работи при същия работодател. Споразумението между страните от 20.02.2015 г. съдържа изискуемите по закон клаузи в това число и срок, който е съобразен с изискването на чл. 234, ал. 3 КТ. Следователно възражението на ответника, че не е сключвал с ищеца договор за повишаване на квалификация е неоснователно. Предпоставките, при които възниква отговорността на ответника са договорени в чл. 4 вр. чл. 2 от процесното Споразумение: при прекратяване на обучението преди придобиване на специалност поради зависещи от специализанта причини или при прекратяване на трудовото правоотношение по-рано от 5 години след завършване на обучението, по молба на специалиста. Тълкувайки действителната воля на договарящите, настоящият състав на ШРС счита, че отговорността възниква във всички случаи, когато прекратяването на трудовото правоотношение е иницирано от ответника по негова молба. Страните не спорят, че прекратяването на трудовия договор е по чл. 326 КТ и то по инициатива на служителя, поради което следва да се приеме, че е налице хипотезата на виновно изпълнение на сключения договор по смисъла на чл. 234 КТ. Това означава, че следва да бъде реализирана отговорността на обучаемия за изпълнение на задължението му за работа при работодателя за договорения 5-годишен срок. По този начин и като се има предвид обстоятелството, че към момента на прекратяване на трудовия договор специализацията на ответника е приключила и той е отказал да изпълни поетото задължение по Споразумението сключено на основание чл. 234 КТ, да продължи да работи при същия работодател не по-малко от 5 години след завършването на специализацията, с което уврежда интересите на работодателя, който в случая е изправната страна по договора за повишаване на квалификацията, обосновава и правният интерес на лечебното заведение от

предявления осъдителен иск. Следователно отговорността на ответника черпи основанието си от договора, затова и правното основание на иска е по чл. 79, ал. 1 ЗЗД.

Относно размера на дължимото обезщетение.

Според договореното в чл. 4 от процесното Споразумение при възникване на предпоставките за плащане ответникът дължи на ищцовото дружество обезщетение в размер на 20 000 лева. Ищецът претендира присъждане на разходи за организираното от него практическо обучение на ответника, в общ размер 12 767,06 лв., от които 8 925 лв. - собствени разходи и 4 754 лв. - платени на трети лица. Според клаузата на чл. 1, т. 2 от процесното Споразумение практическото обучение е договорено да се проведе в базата на специализацията – МБАЛ Шумен. Съгласно Заповед на МЗ № РД-17-74/03.06.2016 г. ищцовото дружество е акредитирано за срок от четири години да провежда практическо обучение по различни специалности в това число и за следдипломно обучение на магистър – лекари за придобиване на специалност „Кардиология“ – т. 3.3. По делото е еднозначно установено, а и страните не спорят, че от назначаването на ответника на работа - 20.02.2015 г., ищецът е организирал практическото му обучение в базата на специализацията, като със Заповед № 45/20.02.2015 г. определил ръководител на специализанта д-р П.И.В. – началник Второ вътрешно отделение, бил е изготвен „Индивидуален план за обучение за придобиване на специалност „Кардиология““, съгласно утвърдена единна учебна програма по Наредба № 1/2015 г. на МЗ. Както бе посочено с клаузата на чл. 11 от Договора между страните за частите от учебната програма, които базата за обучение на „МБАЛ - Шумен“ АД не може да проведе работодателят се задължил да осигури присъствието на специализанта в друго лечебно заведение. Практическото обучение организирано и проведено от ищцовото дружество е отчетено със Справка, от която се установяват модулите, структурите, продължителността и периодите за изпълнение на индивидуалния учебен план на ответника. В резултат на 04 и 05.12.2019 г. ответникът е допуснат и успешно е издържал в Медицински университет – Варна изпита за специалност „Кардиология“, като е придобил права от 01.01.2020 г. Поради неизпълнение задължението, чрез работа в определения в договора срок, да се компенсират разходите, които работодателят е направил за обучението, в тежест на ответника са съответните санкционни

последници, а именно – възстановяване на сумата платена от работодателя за практическото обучение, в това число и собствените разходи респ. пропорционална част от нея, съответстваща на срока на изпълнението. От Заключението на допуснатата по делото ССЧЕ, което в тази част съдът намира за обективно и съответстващо на другите писмени доказателства, общата сума платена за практическото обучение на ответника от ищцовото дружество на трети лица е в размер на 3 058,83 лв., от които 216 лв. към Национална кардиологична болница София и 2 842.83 лева към УМБАЛ „Св. Марина“ гр. Варна, като за определяне на разходите е ползвана методика съобразно Наредба № 1/22.01.2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването. Според същото Заключение в договора между страните липсва сума или методика за определяне стойността на разходите за практическото обучение проведено в базата на специализацията – МБАЛ Шумен, като ако за целия период от 20.05.2015 г. до 24.01.2018 г., се приложи Наредба № 1/22.01.2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, използвана за определяне на разходите в договора за обучението д-р Н. СТ. СТ. в „УМБАЛ - Света Марина“ ЕАД гр. Варна, дължимата от ответника сума е в размер на 6 609.16 лева. Към тази сума следва да бъде прибавена и платената от работодателя за периода на разрешени отсъствия за явяване на държавен изпит от 16.09.2019 г. до 28.10.2019 г. сума от 1 705,37 лв., от която 1 432.84 лева – възнаграждение и 272.53 лева - осигурителни вноски.

Предвид изложеното настоящият състав на ШРС намира, че общата сума на разходите за практическото обучение на ответника платени от ищеца, включваща плащания към трети лица в размер на 3 058,83 лв. и собствени разходи в размер на 8 314.53 лева възлизат на 11 373.36 лв.. От тази сума следва да се приспадне сумата 758.24 лева пропорционална на отработените от ответника 4 месеца, поради което искът се явява основателен до размера от 10 615.36 лв. и неоснователен до пълно предявеният размер от 12 767,06 лева.

Относно искът по чл. 86, ал. 1, пр. 1 ЗЗД.

Предявеният иск е акцесорен. Съгласно разпоредбата на чл. 86, ал. 1 ЗЗД обезщетение в размер на законната лихва при неизпълнение на парично задължение се дължи от деня на забавата /мораторна лихва/. По правната си природа, мораторната лихва е обезщетение за вреди от забава при

неизпълнение на парично задължение. В този смисъл основателността на иска е предпоставена, както от основателността на обуславящият иск, така и от изпадането на длъжника в забава. Поради основателността на обуславящият иск на изследване подлежи втората предпоставка: изпадането на ответника в забава. Съгласно разпоредбата чл. 84 ЗЗД, когато денят на изпълнението е определен, длъжникът изпада в забава, след изтичането му, а когато няма определен срок за изпълнение, длъжникът изпада в забава след като бъде поканен от кредитора. В случая ищецът е връчил покана на 04.05.2020 г. като претендира мораторна лихва върху сумата от 12 767,06 лв., за периода от 05.05.2020 г. до 12.10.2021 г. – дата предхождаща исковата молба, в размер на 1 865.41 лева. С оглед частичната основателност на обуславящият иск, частично основателен се явява и обусловеният иск в размер на 1551.02 лв. върху сумата от 10 615.36 лв., за периода от 05.05.2020 г. до 12.10.2021 г., изчислен от съда с програма „Калкулатор.бг“

Относно разноските:

Двете страни са направили искане за присъждане на разноски в производството. Ищецът е представил списък по чл. 80 ГПК/л. 276/ за сума в размер на 2 493.06 лв., а ответникът претендира адвокатско възнаграждение в размер на 1 400 лв. /л. 82/. При този изход на спора, разноските на ищеца следва да бъдат определени съразмерно уважената част от исковете в размер на 2073.09 лв., а разноските на ответника съразмерно отхвърлената част на исковете в размер на 235.92 лв..

Предвид изложеното, Шуменски районен съд

РЕШИ:

Осъжда Н. СТ. СТ., с ЕГН *****, и постоянен адрес: гр. Шумен, ***, да плати на „МБАЛ - Шумен“ АД, с ЕИК ***, седалище и адрес на управление: гр. Шумен, ***, сумата 10 615.36 (десет хиляди шестстотин и петнадесет лева и тридесет и шест стотинки) лева, представляваща разходи извършени от ищеца за повишаване квалификацията на ответника, поради частично неизпълнение от страна на ответника на задължението да работи при ищеца за срок от 5 години след придобиване на специалност

„Кардиология“, ведно със законната лихва върху сумата от датата на исковата молба - 14.10.2021 г. до окончателното плащане , на основание чл. 234 КТ вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД, като за разликата до пълния предявен размер от 12 767.06 лв. отхвърля като неоснователен.

Осъжда Н. СТ. СТ., с ЕГН *****, и постоянен адрес: гр. Шумен, ***, да плати на „МБАЛ - Шумен“ АД, с ЕИК ***, седалище и адрес на управление: гр. Шумен, ***, сумата 1 551.02 (хиляда петстотин петдесет и един лева и две стотинки) лева - мораторна лихва върху сумата от 10 615.36 лв., за периода от 05.05.2020 г. до 12.10.2021 г., на основание чл. 86 ЗЗД, като за разликата до пълния предявен от 1 865.41 лв. отхвърля като неоснователен.

Осъжда Н. СТ. СТ., с ЕГН *****, и постоянен адрес: гр. Шумен, ***, да плати на „МБАЛ - Шумен“ АД, ЕИК ***, седалище и адрес на управление: гр. Шумен, ***, сумата 2073.09 (две хиляди и седемдесет и три лева и девет стотинки) лева - разноси в настоящото производство съразмерно с уважената част, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.

Осъжда „МБАЛ - Шумен“ АД, с ЕИК ***, седалище и адрес на управление: гр. Шумен, ***, да плати на Н. СТ. СТ., с ЕГН *****, и постоянен адрес: гр. Шумен, ***, сумата 235.92 (двеста тридесет и пет лева и деветдесет и две стотинки) лева - разноси в настоящото производство съразмерно с отхвърлената част, на основание чл.78, ал.3 ГПК.

Препис от настоящото решение да се връчи на страните по делото, заедно със съобщението за постановяването му на основание чл. 7, ал. 2, ГПК.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Шуменски окръжен съд, в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Шумен: _____